

ΚΕΙΜΕΝΟ : Έφηβοι και γονείς

Οι αλλαγές της εφηβείας είναι γνωστικές, συναισθηματικές, κοινωνικές και ψυχολογικές. Σε ένα χρονικό διάστημα οκτώ περίπου ετών, από τον δωδέκατο ως τον δέκατο ένατο χρόνο της ζωής του, ο έφηβος καλείται να ενσωματώσει και να κάνει κτήμα του αυτές τις αλλαγές, ώστε να καταλήξει ενήλικος με ψυχική και συναισθηματική ισορροπία. Οι γονείς μπορεί να μην έχουν τον **πρωταγωνιστικό** ρόλο σε αυτή τη φάση, καθώς ο έφηβος ρίχνει το βλέμμα του προς τον εσωτερικό του κόσμο και τους φίλους του, αλλά βοηθούν αποφασιστικά στην ψυχοσυναισθηματική ολοκλήρωση και στη διαμόρφωση της ταυτότητάς του.

Το ζητούμενο, ωστόσο, είναι το πώς συμπεριφέρονται οι γονείς κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου στον έφηβο. Από τη μία, τού φέρονται σαν να είναι παιδί και τον **καθοδηγούν**, υποδεικνύοντάς του τι να κάνει, ενώ από την άλλη του συμπεριφέρονται σαν σε ενήλικα περιμένοντας να είναι υπεύθυνος από τη μία στιγμή στην άλλη. Ο έφηβος μπαίνει σε ένα δίλημμα και μη ξέροντας πώς να φερθεί νιώθει περισσότερο αγχωμένος από πριν ενώ οι γονείς, χωρίς να ξέρουν πώς να διαχειριστούν τις αλλαγές της συμπεριφοράς του εφήβου, θέλουν να αποκτήσουν τον έλεγχο. Για να το κάνουν αυτό, συνηθίζουν να φωνάζουν, να επικρίνουν και να θέτουν διαρκείς περιορισμούς στον έφηβο. **Αποτέλεσμα** αυτής της συμπεριφοράς είναι η αύξηση των εντάσεων μεταξύ γονέων και εφήβων

Αναμφίβολα, πριν από τη φάση της εφηβείας οι γονείς διαχειρίζονταν το παιδί με περισσότερη ευκολία. Ήξεραν πώς να το καθοδηγήσουν, επειδή το παιδί κινούνταν γύρω από την ασφάλεια, που τού παρείχαν. Αντίθετα, στη φάση της εφηβείας των παιδιών τους **νιώθουν** περισσότερο ένοχοι, επειδή δεν μπορούν να έχουν πια τον έλεγχο. Επειδή θέλουν να γίνουν οι τέλει γονείς για το παιδί τους και επειδή παράλληλα ενδιαφέρονται για τη δική τους καλή φήμη, οι γονείς καταλήγουν να υιοθετούν ακραίες στάσεις, οι οποίες τούς οδηγούν σε ρήξη στις σχέσεις τους με τους έφηβους.

Καταλήγοντας, η περίοδος της εφηβείας είναι η φάση που ο έφηβος θέτει τις βάσεις για να μπορέσει να σταθεί ανεξάρτητος στην ενηλικίωσή του. Οι γονείς που φοβούνται ότι το παιδί τους δε θα μπορέσει να τα καταφέρει στον κόσμο των ενηλίκων είναι εκείνοι που τού μειώνουν την αυτοπεποίθηση και το καθιστούν εξαρτημένο από τους ίδιους. Ο ρόλος των γονιών δεν είναι εύκολος! Κανείς δεν έχει γεννηθεί γονιός και κανείς δεν μπορεί να **ισχυριστεί** ότι γνωρίζει τα πάντα. Οι γονείς χρειάζεται να μη νιώθουν ενοχές, για να μπορέσουν να «σταθούν» στον έφηβο. Σε αυτή την κρίσιμη φάση του παιδιού τους η σωστή κατεύθυνση είναι η συναισθηματική ακοή προς τον έφηβο. Να ακούσουν, δηλαδή, τον έφηβο με υπομονή, κατανόηση και συναισθήση όλης της κατάστασης, την οποία κάθε φορά βιώνει.

Χ. Πίσχος, από την ιστοσελίδα του Ψυχολογικού Κέντρου «Συναίσθηση» (διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

A1. Σε κάθε μία από τις διαπιστώσεις που ακολουθούν να δώσετε τον χαρακτηρισμό «Σωστό» ή «Λάθος», ανάλογα με το αν αποδίδουν το νόημα του κειμένου σωστά ή όχι. Μονάδες 15

α. Οι γονείς δεν επηρεάζουν καθόλου την ψυχοσυναισθηματική ολοκλήρωση και τη διαμόρφωση της ταυτότητας του εφήβου.

β. Ο έφηβος νιώθει περισσότερο άγχος όταν οι γονείς του άλλοτε του συμπεριφέρονται σαν να είναι παιδί και άλλοτε σαν να είναι ενήλικας.

γ. Οι γονείς διαχειρίζονται εύκολα τις αλλαγές της συμπεριφοράς του εφήβου.

δ. Τα προβλήματα στις σχέσεις γονέων και εφήβων πολλές φορές οφείλονται στις ακραίες στάσεις που υιοθετούν οι γονείς.

ε. Για να είναι σε θέση οι γονείς να βοηθήσουν τον έφηβο, πρέπει να απαλλαγούν από το αίσθημα της ενοχής που νιώθουν.

A. Για την προετοιμασία μιας ομαδικής εργασίας στο μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας διαβάσατε το παραπάνω κείμενο. Να ενημερώσετε περιληπτικά (50-60 λέξεις) τα άλλα μέλη της ομάδας σας για τις απόψεις του Χ. Πίσχου σχετικά με τη συμπεριφορά των γονέων απέναντι στα παιδιά τους κατά τη φάση της εφηβείας, όπως αναπτύσσονται στη δεύτερη και στην τρίτη παράγραφο του κειμένου. Μονάδες 15

B1. Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή: α) ανάμεσα στην πρώτη και στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου; β) ανάμεσα στη δεύτερη και στην τρίτη παράγραφο του κειμένου; Μονάδες 6

B2. Οι γονείς μειώνουν την αυτοπεποίθηση του εφήβου: α) να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) β) Να αιτιολογήσετε την επιλογή της συγκεκριμένης σύνταξης από το συγγραφέα γ) Να μετατρέψετε τη σύνταξη στην αντίθετή της. Μονάδες 9

Γ. Στο κείμενο που σας δόθηκε παρουσιάζεται η άποψη: « Σε αυτή την κρίσιμη φάση του παιδιού τους η σωστή κατεύθυνση είναι η συναισθηματική ακοή προς τον έφηβο. Να ακούσουν (οι γονείς), δηλαδή, τον έφηβο με υπομονή, κατανόηση και συναίσθηση όλης της κατάστασης, την οποία κάθε φορά βιώνει». Συμφωνείτε με τη θέση αυτή ή διαφωνείτε; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας. Ποιες προϋποθέσεις θεωρείτε απαραίτητες στη στάση τόσο των εφήβων όσο και των γονέων, ώστε να ξεπεραστούν τα προβλήματα στις σχέσεις τους και να διαμορφωθούν καλύτερες συνθήκες επικοινωνίας μεταξύ τους; Η απάντησή σας στα ζητούμενα θα έχει τη μορφή άρθρου (250-300 λέξεων) που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας. Μονάδες 30